

DE VLUCHT Ludo Laagland

Aflevering 7

Een bos en de massa hebben dit met elkaar gemeen, dat zij de individuele mens beschutten en beschermen tegen gevaar van buiten. Een boom in een woestijn springt dadelijk in het oog, maar een boom in het bos wordt er als het ware in opgelost. Hij verdringt er in. Zo verdronk ook ik in de massa. Ik was een molecule van dit rommelige en bruisende geheel, een mier in een mierenhoop. Meer dan op mijn vlucht door de landelijke buiten voelde ik mij hier veilig-verloren tussen de mensen.

Plots steeg er uit de massa een geweldig gejuich op. De eerste van een kolonne Amerikaanse tanks, komende uit Leuven en op weg naar het front in Limburg, had het centrum bereikt. De markt die al overliep van het volk, werd nóg voller. De zijstraten lieten erin leeg. Men juichte, men riep, men schreide, men wierp bloemen naar de soldaten, beklom de tanks en maakte het V-teken. Iedereen maakte het V-teken. Bij elke tank die om de hoek kwam aangerold.

Om niet verdacht te worden, kon ik niet anders dan eveneens meedoen met de hysterische Belgen waartussen ik ingepakt zat als een sigaret in een pakje.

De kolonne was voorbij en het volk verspreidde zich weer. Het stroomde van de markt terug naar de aangrenzende straten.

Ik was moe. Moe van het lopen en van de spanning der voorbije uren. Op de arduinen vensterbank van een winkelatalage ging ik even zitten. Het deed mij deugd, want het was warm die dag en mijn benen waren van lood. Mijn keel was droog, mijn maag leeg en mijn hoofd barstte van de zorgen. Ik dacht weer aan mijn familie.

Straks om 7 uur pas, zou ik nieuws hebben.

Zo zat ik te dubben, toen plots een rondborstige jonge volkswrouw, de armen gekruist, voor mij kwam staan en vroeg:

“Zijde gij nie van Meulstee, jongenier?”

(Meulstee is het dialect voor Molenstede. Daar wou ik juist naartoe.) Mijn hart sprong in mijn keel van het verschieten. Zij leek wel een lid van de Belgische geheime politie. Een ogenblik stond ik met mijn mond vol tanden .

“Neen mevrouw,” zo begon ik langzaam... (terwijl ik mijn hersens vlug in vierde versnelling gooide en nogmaals de H. Geest wakker belde), “... ik... euh... ben... niet van... Molenstede... maar van... Sint-Jans-Molenbeek (Daar kwam ook een molen in, en daar was ik vorige week bij een oud-schoolkameraad nog op bezoek geweest. Zodoende hing die naam nog in de marge van mijn gedachten en kon ik er nu gebruik van maken.)”

Zij bekeek mij argwanend.

“Sint-Jans-Molenbeek,” zei ze, “dat ligt toch aan de kanten van Brussel... Wat komde

gij hier doen?!”

Ze had aan die vraag evengoed nog “zwarte hond” kunnen toevoegen. Want ik voelde intuïtief dat zij mij voor een dergelijk beest aanzag.

Als op mijn vaderlandse teen getrapt, stond ik recht, en terwijl ik aanstalten maakte om te vertrekken, antwoordde ik haar licht verwijtend:

“Dat moet ge aan iemand vragen die naar huis gaat.”

Haar frank viel op slag. Wellicht ook door mijn kokarde te zien en doordat ze merkte dat ik niet meer veel vlees onder de huid had. Op een heel andere toon en moederlijk bezorgd vroeg ze:

“Hedde gij soms vast gezeten?”

“Ja, wat dacht u anders!”, antwoordde ik terwijl ik haar alleen liet staan.

Ze liep mij echter achterna en trok me aan de mouw.

“Kom dan mee, jongen, want gij zult wel honger hebben.”

Vermits ik in haar ogen een onbekende was, zou ik bij haar wel enkele uren veilig zitten, hoopte ik, terwijl zij mij triomfantelijk mee troonde.

Zij woonde in de proletarische buurt van het stadje. Dicht bij de Demer. Kwajongens liepen er te ravotten en soldaat te spelen. Kleine meisjes hinkten perk of zaten hun pop te bemoederen. De jonkheid vrijde mekaar op en de oudjes zaten in de zon de Eerste Wereldoorlog nog eens uit te rafelen. De straat was versierd en bevlagd als verwachtte men er de koning.

“Hier is Zijne majesteit!”, grinnikte ik stil bij mezelf.

Het was een nederig witgekalkt huisje met lachende geraniums op de vensterbank, waar ze mij binnentroonde. De groene deur stond nog half open.

“Ja, ik was even over en ’t weer de stad in gelopen,” zei ze verontschuldigend. “Kom binnen.”

Het was alsof ik er verwacht werd. De woonkamer was versierd als voor een gouden bruiloft. Met kleurige guirlandes uit rozenpapier en Belgische en geallieerde vaantjes. De tafel stond vol taart en vol gebakjes. Maar buiten een rosse kater die in een houten bakje onder de Leuvense stoof lag, was er geen levende ziel te bespeuren.

“Ja, wij vieren hier vanavond onze bevrijding,” zei ze. “Ga maar ga zitten, meneer, en neem alvast een stuk taart. Ik zal eens vlug wat koffie zetten.”

Zij vulde de moor met water en plaatste die op de kachel, ging naast de kachel staan met haar elleboog op het schouwblad geleund.

“Ach zo, gij zijt van Sint-Jans-Molenbeek,” vervolgde zij.

En ik moest voor de derde keer vandaag mijn verhaal vertellen. Over het smokkelen van Engelse piloten, mijn gevangenschap bij de Duitsers en mijn bevrijding door de geallieerden.

Zij was een en al aandacht. Ik zou zeggen - maar dat is natuurlijk figuurlijk bedoeld -

zij hing gewoon aan mijn lippen. En ook zij was fier dat haar de eer te beurt viel de eerste politieke gevangene hier in Diest te mogen ontvangen.

De koffie was klaar en zij schoof mij het krentenbrood en de boter bij. Nog steeds aandachtig luisterend, kwam zij tegenover mij aan tafel zitten.

Een paar peuters kwamen intussen bij hun mammië zeuren om een stuk taart. Een jongen met een snotneus en een broske, en een meisje met een grote tricolore strik in het haar. Zij moesten mij een polleke geven. Ik streek hen eens door het haar en nam hen één voor één even op mijn knie. Hun moeder kreeg er haast de tranen van in de ogen. "God, wat zijn het toch brave jongens, zij die aan onze kant gestaan hebben," zag ik haar denken.

Zij vroeg mij honderd en één uit over honderd en één dingen. Over mijn familie, het beroep van mijn vader, over mijn lief, etc. Maar ik zat om haar vragen niet verlegen. Ik had antwoorden genoeg.

Plotseling fronste zij haar voorhoofd en keek mij aandachtig aan. Zij had mijn brilmontuur in de gaten gekregen en wilde daar blijkbaar wat meer uitleg over. Maar juist die uitleg en dat antwoord had ik nog niet klaar. Zonder onderbreking vertelde ik dus maar verder. Met de geestdrift van een marskramer. Zonder er een woord te laten tussenwringen, terwijl ik mijn hersens pijnigde en nogmaals de hulp van hierboven inriep om een antwoordbare verklaring voor haar mysterie te vinden. Ik mocht immers bij haar niet de minste argwaan laten opduiken.

Vlugger dan ik verwachtte, had ik een uitleg gevonden, en mijne ratel viel stil.

"Tiens, daar staan precies geen glazen in uw bril?"

Ja," antwoordde ik zacht glimlachend, "het is in feite geen bril meer. Bij mijn arrestatie hebben de Duitsers de glazen uitgeklopt. Ik heb het montuur echter nooit willen weggooien, omdat ik het wilde bewaren als souvenir aan mijn gevangenschap."

Ze vond dat een logische beslissing van mij.

"Ge vergeet te eten, jongen". En terwijl zij de wekker op de schouw in het oog kreeg: "Jezus, Maria, Jozef! Het is al haf vijf! Mijn man had nochtans beloofd dat hij om vier uur zou thuis zijn... Jonge jonge! Het wil wat zeggen als ge luitenant bij de Weerstand zijt tegenwoordig."

Had zij gezegd: "Er zit een tijdbom onder je stoel en als je rechtstaat, ontploft die!", dan had ik niet erger kunnen verschieten. Mijn hemel stortte in. De gezellige woonkamer was plots een leeuwenkuil geworden. Ik nam een slokje koffie en antwoordde met het meest gewone gezicht van West-Europa:

"Ja, hij zal zijn werk wel hebben, deze dagen. Dat begrijp ik best, mevrouw."

Wordt vervolgd